

LA MOTIVACIÓ DEL PERSONATGE

PER JESÚS PACHECO

Sempre m'ha fascinat la figura de l'impostor. Quan en conec un, em pregunto: fins a quin punt sabrà separar de debò la veritat de la ficció?

El cas més extrem d'impostura és literari (tot i que basat molt lliurement en un cas real): és un conte que va escriure Borges que es diu *El impostor inverosímil Tom Castro*. Tom Castro (en realitat es deia Arthur Orton) és un senyor molt obès que suplanta el cavaller Roger Charles Tichborne, que era molt prim i que va morir en un naufragi. Castro es presenta a casa de la mare de Tichborne i aquesta, desesperada, l'accepta com a fill. La gràcia d'aquesta impostura no rau en la imitació (Castro no tenia estudis i Tichborne sí): es presenta com un Tichborne molt canviat en tots els sentits i que recolza molt la senyora. Evidentment, la intenció de Castro és econòmica. No us explico el final, *of course*.

Per altra banda, tots sabeu qui és Enric Marco Batlle. Encara és viu i té 98 anys. La seva història és molt pública: és un exsindicalista català de la CNT, conegut per la impostura sobre la seva estada al camp de concentració de Mauthausen-Gusen.

Va ser enxampat per l'historiador Benito Bermejo, però algun company de l'*Amicale de Mauthausen* ja ho sabia i no va dir res. Per què?

Perquè era el seu altaveu: ell explicava amb pèls i senyals (inventats, afegits, modificats i ficcionalitzats) tot allò que van patir els deportats. Impartia conferències, feia xerrades a les escoles i als instituts i allí posava en pràctica la seva dramatitzada i un punt exagerada obra de teatre.

Els pobres deportats de veritat no tenien esma de parlar: ja en tenien prou de continuar sent homes i dones trencats del tot. Heu de llegir Primo Levi i ho entendreu.

Tornant amb ell, què busquen els actors i actrius quan acaba l'obra, apart del sou? Els aplaudiments més fervorosos del públic i si pot ser que aquest es posi dempeus. Això mateix buscava Marco. El reconeixement i l'estima sublim del seu personatge.

Tots coneixeu el llibre *El impostor* del recent PP (Premi Planeta) Javier Cercas que tracta sobre Marco. És un totxo molt interessant que vaig llegir fa temps. Cercas investiga sobre Marco com si fos un entomòleg- psicòleg. Es permet el luxe de parlar de les paradoxes de la psicologia humana i fa una molt completa biografia (real i novel·lada) de Marco i també una autobiografia del narrador (sigui Cercas o no). Però no parla massa de l'altruisme.

Qui sí ho fa en canvi és la novel·la que estic llegint de l'historiador i editor Jordi Albertí *Orquídiess blanques a Central Park*, on explicita l'altruisme de Marco i també el de Tania Head (en realitat, Alicia Esteve Head), que era la promotora d'una organització de supervivents dels atemptats a les Torres Bessones de Nova York, quan mai no hi va ser.

Tots dos són impostors i això és punible, d'acord. Però, fins a quin punt? Voleu dir que és tan greu la seva impostura? Per altra banda, no en van treure profit econòmic i no és delictes a l'estat Ñ ni als EUA. Només volien ser reconeguts. Volien ser uns grans actors d'Oscar. I tots sabem que això pot arribar a ser malaltís.

La meua proposta és molt senzilla: d'acord, els enxampem com a impostors, però no cal lapidar-los ni massacrar-los. Només són persones problemàtiques que volien ser grans personatges. Actors, en definitiva.

A banda, si voleu ser tan justos i implacables, mireu arreu del nostre país i hi trobarem molts senyors que van ser, son i seran impostors polítics i que ens han governat durant molt de temps.

Com sempre, no cal dir noms. Ja sabeu qui són.

P.S

Aquest és l'article número 30. He decidit aturar un temps i deixar de martiritzar-vos.

Amb tots aquests escrits us he estat enganyant. També soc un impostor: en realitat em dic Ansick Coens i soc un historiador de la Terra Doble que us vigila. Ara tornaré cap allí una breu temporada.

Per sort, allà no existeix el P(remi) P(laneta), ni la Greta Thunberg, ni tampoc l'Ànec Donald (Trump).